

[Skatteministeren]

I regeringens aftale med Kommunernes Landsforening indgår – ved siden af besparelser på 3.000 ansatte gennem strukturændringer – besparelser på 2.000 ansatte gennem regelforenkling. En så kraftig administrativ besparelse kan kun realiseres gennem en grundlæggende ændring af skattesystemet. I forbindelse med de igangværende politiske forhandlinger om bl.a. den fremtidige skatte- og afgiftsstruktur vil regeringen søge at opnå sådanne forenklinger gennem systemændringer.

Forenklingsspakke I udgør en samling af forenklingforslag inden for rammerne af det gældende system. Det skønnes, at forslagene tilsammen vil betyde en administrativ lettelse svarende til ca. 100 årsværk.

Forenklingsspakke I er udarbejdet i snævert samarbejde med brugerne af skattesystemet, dvs. i samarbejde med kommunerne, advokater og revisorer samt repræsentanter for pengeinstitutter.

Pakken indeholder for det første en forenkling af en række dispensationsbestemmelser. På baggrund af den praksis, der er udviklet omkring en række dispensationsbestemmelser, er det nu muligt direkte i loven at anføre, hvilke betingelser der skal opfyldes, for at en disposition skattemæssigt kan godkendes. Herved øges borgernes retssikkerhed. Samtidig betyder objektiveringen en væsentlig afbureaukratisering, fordi den forudgående godkendelsesprocedure kan undgås. Blandt de vigtigste bestemmelser, der foreslås objektiverede, kan nævnes reglen om, at avancer ved salg af ejerboliger, som ejeren har beboet, bliver skattefrie, selv om ejeren ikke har beboet ejendommen i mere end to år.

For det andet foreslås en stærk forenkling af reglerne om beregning af lejeværdien for en- og tofamiliehuse, således at beregningen kan ske maskinelt på grundlag af oplysninger, skattevæsenet allerede har. Forslaget betyder, at ejendomsværdien pr. 1. januar i indkomståret benyttes som beregningsgrundlag. I dag benyttes den seneste lejeværdi, der foreligger forud for årets begyndelse. Forslaget betyder således, at f.eks. ombygninger hurtigere indgår i lejeværdiberegningsgrundlaget end efter de gældende regler. Herved kan de meget komplicerede regler, der skal gøre det muligt at sammenligne to års lejeværdier i tilfælde, hvor ejendommen er ombygget, og i nybygningsituationer, ophæves.

For det tredje foreslås det, at den skattemæssige godkendelse af sociale fonde, der i dag er nødvendig, for at en arbejdsgiver kan få fradrag for bidrag til fonden, ophæves. Det vil således alene være op til Justitsministeriet at foretage denne godkendelse. Forslaget betyder derfor en ophævelse af den eksisterende dobbeltadministration.

Efterlig foreslås retningslinjerne for eftergivelse og meddelelse af henstand med betaling af skatte- og afgiftsbeløb gjort ensartede. De foreslåede retningslinjer bygger på konkurslovens regler om gældssanering, idet reglerne afpasses efter skifteretternes praksis på dette område. Ud over forenkling og en styrkelse af retssikkerheden betyder dette forslag, at en gældssaneringssag ved skifteretten ofte kan undgås, når der er tale om gæld til skatte- og toldvæsenet. Forslaget betyder derfor en afskaffelse af den eksisterende dobbeltadministration.

Som nævnt er forslagene led i et kontinuert forenklingssamarbejde på skatteområdet.

Der arbejdes for tiden med en forenklingsspakke II, hvori afbureaukratiseringsinitiativerne på skatte- og afgiftsområdet videreføres.

Desuden er der allerede gennemført en gennemgribende blanketsanering og -forenkling.

Målet er en enkel, forståelig og administrerbar skattelovgivning, hvor alle skatteregler er samlet i få, moderniserede og systematiserede hovedlove. Kun herved bliver det muligt at afbureaukratisere og øge retssikkerheden på skatteområdet. Med denne lovpakke introduceres et nyt princip, som i fremtiden bør være gældende for al skattelovgivning. Afgørende for, hvorledes en regel udformes, skal være, hvordan man sikrer, at reglen bliver forståelig og administrerbar.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslagene til Folketingets velvillige behandling.

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Jeg skal hermed tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om skattemyndighedernes organisation og opgaver m.v. (skattestyrelsesloven).
(Lovforslag nr. L 6).

Forslag til lov om ændring af forskellige skatte- og afgiftslove. (Kommuneaftalen).
(Lovforslag nr. L 7).

[Skatteministeren]

Den 13. december 1988 fremlagde regeringen sin plan for afbureaukratisering af den offentlige sektor. Et af de centrale punkter i planen var en reform af skatte- og afgiftsadministrationen.

Vedrørende skatteligningen opererede planen med to modeller: dels den såkaldt *statslige model*, hvor ligningen overførtes fra kommunalt til statsligt regi, dels den såkaldt *kommunale model*, hvor ligningen forblev i kommunerne.

Den foreslåede statslige model ville ifølge planen bevirke en samlet besparelse i statsligt og kommunalt regi på 5.175 årsværk.

Regeringen besluttede at føre forhandlinger med kommunerne for at undersøge, om der kunne opnås lige så store besparelser ved gennemførelse af den kommunale model.

Disse forhandlinger afsluttedes den 23. maj 1989 med en aftale mellem de statslige og kommunale forhandlere. Aftalen opretholder den todelte statslige/kommunale skatteadministration under opnåelse af ressourcebesparelser på i alt 5.000 årsværk, altså tilnærmelsesvis det samme som det i afbureaukratiseringsplanen forudsatte.

Lovforslagene har til formål at udmønte kommuneaftalen i lovgivning.

Lovforslagene indebærer væsentlige strukturændringer i den hidtidige skatteadministration. Ændringerne er i hovedtræk følgende:

Såvel skatteansættelsen af indkomst og formue som arbejdet med vurdering af fast ejendom foretages i 1. instans af den kommunale forvaltning efter overordnede retningslinier fastsat af Ligningsrådet.

Kommunalbestyrelsen får ansvaret for, at der hvert år udarbejdes planer for det kommunale lignings- og vurderingsarbejde, og at planerne følges. Kommunalbestyrelsen udpeger en i kommunen ansat person til at forestå den kommunale skattemyndigheds konkrete lignings- og vurderingsarbejde, dvs. ansættelser og vurderinger i 1. instans. Kommunalbestyrelsen kan ikke selv behandle ansættelser og vurderinger.

Ligningskommissionerne opretholdes. De bliver udelukkende 1. klageinstans, og deres betegnelse ændres derfor til skatteankenævn. Skatteankenævnene bliver 1. klageinstans for både lignings- og vurderingssager. De hidtil gældende regler for ligningskommissionernes struktur og sammensætning foreslås overført til skatteankenævnene.

Sekretariatsbetjeningen af skatteankenævnene skal foretages af den kommunale forvaltning, hvilket svarer til den gældende ordning.

Skatterådene foreslås nedlagt, hvorved Landsskatteretten bliver 2. og sidste administrative klageinstans.

Amtsligningsrådene foreslås nedlagt, og i den forbindelse foreslås den statslige told- og skatteforvaltning (centralt eller regionalt) tillagt en kompetence til at foretage ansættelser og til at foretage ændringer, hvor ansættelse tidligere er foretaget af den kommunale forvaltning. I de få tilfælde, hvor told- og skatteforvaltningen anser en kendelse afsagt af et skatteankenævn for urigtig, kan kendelsen forelægges for Ligningsrådet med henblik på eventuel ændring. Det folkevalgte element er således også til stede hos den myndighed, der ændrer.

Landsskatteretten opretholdes som øverste administrative klageinstans for både lignings- og vurderingsklager.

Kommuneaftalen og dermed lovforslagene forudsætter desuden, at skatteligningens effektivitet og ensartethed skal styrkes. Dette indebærer, at de statslige myndigheders tilsyn med de kommunale ligningsplaner og det kommunale ligningsarbejde skal øges. Det foreslås endvidere, at Ligningsrådet i fremtiden skal kunne give en kommune bindende direktiver for lignings- og vurderingsarbejdet, såfremt kommunen gennem en periode ikke har opnået de forventede resultater af dette arbejde. Samtidig foreslås det, at kommunerne bliver repræsenteret i Ligningsrådet.

Lovforslagene indebærer endvidere, at staten overtager inddrivelsen af selskabsskatter og A-skatter samt arbejdsgiverkontrollen. Disse arbejdsopgaver udføres efter de nugældende regler i kommunerne.

Til støtte for det kommunale ligningsarbejde foreslås i overensstemmelse med kommuneaftalen indført oplysningspligt efter skattekontrollen for skattefrie rejse- og befordringsgodtgørelser omfattet af ligningslovens § 9, stk. 5.

På vurderingsområdet foreslås – som det fremgår af det tidligere anførte – en myndighedsstruktur, der følger modellen på ligningsområdet. Herudover er sagsbehandlings- og klageregler m.v. moderniseret og udformet så lig reglerne på ligningsområdet som muligt for at forenkle og overskueliggøre systemet.

[Skatteministeren]

Dette indebærer, at forberedelsen og gennemførelsen af vurderinger foretages af den kommunale forvaltning med bistand fra den statslige told- og skatteforvaltning. 1. klageinstans bliver skatteankenævne, og 2. klageinstans skal fortsat være Landsskatteretten. Ved sammenlægningen af lignings- og vurderingsmyndighederne overflødiggøres vurderingsrådene og skyldrådene, som derfor foreslås nedlagt.

Vurderingsloven foreslås endvidere ændret således, at der fra 1992 bliver påbegyndt årlige almindelige vurderinger med deraf følgende klageadgang for alle ejendomme i stedet for de hidtidige 4-årige vurderinger.

Som følge af nedlæggelsen af skatterådene og indførelsen af årlig klageadgang på vurderingsområdet må der – alt andet lige – forudses et midlertidigt øget pres på Landsskatteretten.

Med det formål at sikre, at skatteankenævnenes afgørelser træffes på det bedst mulige grundlag, og at det antal sager, der påklages til Landsskatteretten, begrænses mest muligt, foreslås indført regler om, at skatteankenævne i hver enkelt klagesag skal udarbejde en sagsfremstilling. Klageren skal have lejlighed til at fremkomme med sine bemærkninger til sagsfremstillingen, forinden skatteankenævnet afgør sagen. Sagsfremstillingen skal senere medsendes ved en eventuel klage til Landsskatteretten.

Som yderligere klagebegrænsende foranstaltning foreslås indført et gebyr ved klage til Landsskatteretten på 500 kr. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen til Landsskatteretten.

Det er i øvrigt min hensigt at tage spørgsmålet om Landsskatterettens forhold i den ændrede klagestruktur op til nærmere behandling under udvalgsbehandlingen af lovforslagene, herunder Landsskatterettens ressourceforhold samt spørgsmålet om en vis regionalisering af Landsskatterettens virkeområde.

Den ændrede struktur på skatte- og vurderingsområdet foreslås som hovedregel sat i kraft pr. 1. januar 1990. Skatterådene foreslås dog bevaret frem til 1. juli 1990 med henblik på afslutning af verserende sager. På vurderingsområdet foreslås den ændrede struktur sat i kraft pr. 1. januar 1992, samtidig med næste almindelige vurdering.

Statens overtagelse af opgaverne vedrørende inddrivelse af selskabsskatter og A-skatter og opgaverne vedrørende arbejdsgiverkontrollen foreslås gennemført pr. 1. maj 1990.

Med lovforslagene vil der blive gennemført en meget væsentlig forenkling af strukturen på skatte- og vurderingsområdet. Samtidig bliver der gennemført en større ensartethed mellem vurderingsopgaven og ligningsopgaven, også i klageleddet.

Generelt set indebærer gennemførelsen af forslaget om den nye struktur meget væsentlige fordele og forbedringer på det administrative område.

Kun i meget begrænset omfang må der påregnes et vist administrativt merarbejde i forbindelse med forslagene. Der kan bl.a. peges på den øgede statslige indsats i forbindelse med overvågningen og vejledningen af kommunernes lignings- og vurderingsarbejde.

Forslaget vil, når overgangsperioden i 1992 er forbi, samlet medføre årlige statslige besparelser på mindst 60 mio. kr. De statslige besparelser, der med sikkerhed kan konstateres, består af honorarer til medlemmerne af de råd, der efter forslaget skal nedlægges.

Uden for de 60 mio. kr. må der forventes en række yderligere besparelser som følge af de administrative lettelser. Disse besparelser er dog vanskeligere at skønne over og vil blive udmøntet løbende som led i de statslige rationaliseringer.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til de to lovforslag, skal jeg anbefale forslagene til Folketingets hurtige og velvillige behandling.

Boligministeren (Agnete Laustsen):

Jeg skal herved tillade mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om udstykning og anden registrering i matriklen.

(Lovforslag nr. L 8).

Forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser. (Konsekvensændringer som følge af forslag til lov om udstykning og anden registrering i matriklen).

(Lovforslag nr. L 9).

Forslag til lov om afgift ved udstykning m.m.
(Lovforslag nr. L 10).